

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uro popoldne ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 m. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (širine 75 mm, višine
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 10 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelak uprave
Edinosti. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 13 K, 3 meseca 6 K —, na
naročbe brez dopolane naročnine, se uprava ne ozira,
Naročnina za naslednje leto „Edinosti“ stane: celoletno 1 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredniško listo. Nefrankovane
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijska lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18
Poštno-hranilniški račun št. 841-652.
TELEFON št. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

BRZOJAVNE VESTI.

Istrski deželni zbor.

GRADEC 8. „Grazer Postblatt“ javlja, da bo istrski deželni zbor sklican dne 10. septembra. „Tagespost“ pa poroča, da se deželni zbor sestane dne 15. septembra in da bo zboroval do 5. oktobra.

Grozna nevihta na Češkem.

PRAGA 8. Nevihta, ki je v terek razsajala po velikem delu Češke, je posebno divjala v Nebskem okrožju, kjer je bila v mnogih krajih uničena vsa letina. Pri Tirsnu je vlak prišel v vetrovno trobo. Potniki na vlaku so bili v veliki nevarnosti. Toča je razbila vsa okna vozov. V Zlutiškem okraju je nevihta v nekoliko minutah več ur daleč uničila vso letino. V Sluknovskem okraju je grozna toča vse uničila.

Razkosano žensko truplo v kovčku.

MARSILJA 8. Zakonska Gould se v svojih izjavah ne ujemata. Skoraj gotovo je, da sta skrivala umora na Liway-i. V njih kovčkah so našli razun zneska sto frankov, še mnogo draguljev, od katerih ima vsak drugi monogram. Sodi se, da je bilo več teh draguljev lastnina umorjene. Ko je Gould stopil s kočije, je pred vrati jetnišnice vskliknil: Slab posel!

PARIZ 8. Iz Marsilje poročajo: Današnje zaslišanje zakonskih Gould ne dopušča več nikakega dvoma: ona sta umorila švedsko gospo, razkosala njeno truplo, da bi se je lažje znebila, kakor sta to svojočasno storila zakonska Klein na Dunaju. Gould imata skrivnovec. Popolnoma izmišljena je bila njihova pripovedka, da je gospo Liway umoril njen ljubimec iz ljubosumnosti.

Identiteta zakonskih Gould je popolnoma dokazana. Gould je rojen na Irskem in je star 54 let. Pred 25 leti se je izselil v Kanado, kjer se je spoznal v svojo sedanjo ženo, ki je francozinja in tri leta starejša od njega.

Njena žrtev, umorjena Ema Le Liway je bila premožna vdova. Njena vdova je bila iz Stockholma, jej je zapustil 30.000 frankov letne rente. V zadnjem času je Liway izgubila več denarja ter je nedavno hotela zastaviti del svojih draguljev. Možno je, da sta Gould na ta način zvedela, da ima Liway mnogo draguljev.

Republika Bolivija in Vatikan.

LA PAZ 8. (Nem. Kabel. družba.) Sporočilo predsednika republike Bolivije na kongres naznanja, da so z Vatikanom pretrgali diplomatski odnosi, vsled protesta papeževskega proti svobodnemu izvrševanju vseh kultur, proti omejitvi prednosti duhovščine in proti uvedbi civilnega zakona. Sporočilo predsednika je zbornica vsprejela s pohvalo.

Kolera.

SAMARA 8. Tukaj je bilo dvanajst novih slučajev kolere.

Cesar Viljem.

ALTENGRABOW 8. Cesar Viljem je ob 3. uri popoldne odpotoval na Wilhelms-höhe.

Na avtomobilu iz Pekinga v Pariz

KOLIN 8. Princ Borghese je danes ob 11. in tri četrti na svoji vožnji na avtomobilu iz Pekinga v Pariz, dospel semkaj iz Bielefelda ter se odpelje od tukaj ob 3. uri popoldne.

Nevihte v Severni Ameriki.

ST. PAUL (Minnesota) 8. Glasom poročil iz različnih krajev v Minnesoti, Jowi in Wisconsinu so tamkaj v minoli noči viharji, dež in toča povzročili veliko škodo. Ubilih je bilo tudi šest oseb.

Dogodki v Maroku.

TANGER 8. Mohamed el Torres je sporočil poslanikom, da ne odgovarja za varnost Evropejcev izven mesta. Urojenici so

radi bombardiranja Casablance zelo razburjeni. Iz zanesljivega vira se sliši, da je Francosko poslanstvo obvestilo oblastnike, da se v varstvo poslanstva in mesta izkrcajo straže, ako izbruhnejo nemiri.

MAROKO 8. Zdi se, da se bo vršila druga konferenca, na kateri se definitivno določi smer politiki v Maroku. Ker je Francija najbolj interesirana v tej stvari, radi tega se bo konferenca vršila v Parizu. Sedaj se vrše diplomatska pogajanja, da bi se zasedlo vse maročanske luke. Kralj Edvard bo za časa svojega bivanja v Marijinih varih imel priliko, da se v tem pogledu sporazume s Clemenceau-om, ki biva v Karlovi varih.

ALZIR 8. Paketna ladja „Oasis“ s 300 streli in dvema oddelkoma gorskega topništva je odpelala v Maroko.

TANGER 8. [Ag. Havas] Vled energičnih opominov Francoskega poslanstva so pričele šerifске oblasti živahno delovanje za vzdrževanje miru in reda. Aretovanih je bilo tudi več urojenec, znanih radi svojega odločnega proti francoskega mišljenja, kar je v različnih mestnih delih tujcev napravilo ugoden utis.

TANGER 8. [Ag. Havas] Parnik „Gibraltar“, ki je včeraj predpoludne zapustil Casablanko, je prinesel vest, da je na mestnem fortu razvešana francoska zastava. Ko so tri oklopjačse severne eskadre, namerjene v Brest danes zjutraj pasirale pristanišče, jim je francosko poslanstvo dostavilo nalog, naj do prihoda „Jeaune d'Arc“ križarijo v maroških vodah. Križar „Cassini“ se je na to usidral v pristanišču. Ob 5. uri zjutraj je bila do predgorja Espartel odposlana neka španska torpedovka. Nek rušitelj torpedov se je stavil na razpolago španskemu poslanstvu.

RUSIJA.

Prošnje zemstev za uvedbo šolske dolžnosti.

PETROGRAD 8. 125 uprav zemstev je koj uvede splošno šolsko dolžnost. Zemstva prosijo v to svrhu za tekoče leto državne podpore kakih 7 in pol milijonov rubljev in 5 mil. rubljev na leto za pozneje.

Ruska carska rodbina.

STOKHOLM 8. Kakor poroča švedski brz. biro iz Helsinkfors, je včeraj zjutraj ruska jahta „Standard“, na kateri se nahajala ruski car, v spremstvu štirih torpedovk prišla v Björkö, kjer se je vsidrala. Ob 11. uri predpoludne je dospela carica ter se takoj podala na „Standard“. Sodi se, da ostane ruska carska rodbina nekoliko dni v finskih vodah.

Za reformo našega glasbenega in posebno pevskega posestnega stanja.

V zadnjem času kakor da smo mi tržaški Slovenci postali nekaki enfants gâtés naših bližnjih jugoslovanskih, posebno pa istrskih in dalmatinskih bratov. Ob vsaki priliki obračajo javno pozornost na konstantni gospodarski in politični razvoj slovenskega avtohtonega prebivalstva v Trstu. Naše delo na narodnem polju priznavajo kakor vzgledno, živi dokaz, da se more tudi na najbolj izpostavljenih pozicijah, odprtih koncentričnemu ognju nasprotnikov, veliko doseči, ako je le dobre volje in narodnega ponosa. Za nas so ti hvalespevi tem ugodnejši, ker se upirajo na dejstva. Bodimo zadovoljni sami s seboj: delalo se je mnogo na gospodarskem in političnem polju in mi nismo prav daleč od tega, ko bomo videli svoje strem-ljenje kronano novimi uspehi, novim sjajem.

Priznajmo pa takoj: zaostali smo

z delom na kulturnem polju. Da, da, tudi mi smo morali upoštevati zakon narave, ki iz detinstva vodi v dobo moštosti. Kultura prihaja po zagotavljanju ekzistencije (politika), po vsakdanjem kruhu (gospodarstvo)!

Ako abstrahiramo za moment od šolskega vprašanja, ki boluje že nad 20 let na kronični bolezn, katero bi mogli nazvati „pomankanje vsakega etičnega čustva na strani poklicanih oblast-nij“, od vprašanja, ki je v zadnjem času postalo zopet bolj akutno in katerega razvoj v zadnjem času opravičuje naš optimizem v povoljno rešitev v najkrajšem času — potem menim, da ga ni kulturnega problema, ki bi toliko tangiral ves naš narodni organizem, kakor ravno naš muzikalični, pevski problem.

Vsi nam zatrjujejo, da smo muzikalični, da smo lahko ponosni na svoj pevski element. Mojster Hubad je večkrat povdarjal, koliko bi se dalo v Trstu doseči z našimi močmi! Da je temu res tako, o tem nas prepriča lahko almanah naših pevskih društev v mestu in po okolici.

Pa vendar! Razmerje doseženih vspehov ne odgovarja niti od daleč razmerju kvantitete in kvalitete. Ne moremo priti do izraza, ker smo v tem oziru še mladoletni, ker nam manjka dobre organizacije. Osamljena in — izvzemši 2—3 kratne veselice na leto — životarijo naša pevska društva od sveta pozabljena: nezmožna, da bi se z lastnimi močmi dvignila do višine, ki jo naš sedanji drugotni razvoj zahteva. Prizadevanja in dobre volje seveda ni manjkalo in ne manjka. Dokaz: razni sestanki v svrhu pogovorov glede reorganizacije posamičnih društev, enquete, vabila v listih itd. Da taka prizadevanja pa niso mogla imeti zaželenega vspeha, to mora biti takoj jasno poznavalcu lokalnih razmer. Z ene strani: konkurenca laške rafinirane in progredirane kulture, ki z relativno malimi sredstvi „has“ vsemu, kar v Trstu ni videti, da se ostaja vedno na patrijarhalni višini leta, a ostaja vedno v zunanosti, skromnega diletantstva, skromnega in zunanosti, skromnega v notranjem. Zastonj je apelirati na patrijotizem, na pieteteto do domačega! Treba reform in to radikalnih reform. V prvi vrsti treba reorganizirati vsa obstoječa pevska društva mesta in okolice in potem ustvariti glasbeno teoretično in praktično šolo.

Pevska društva so za naš politični dosedanjí razvoj prezasluzna, a z druge strani znomo preveč uvaževati njihovo prosvetno misijo, da bi mogli kasirati in žrtvovati pa bilo tudi eno samo društvo. Vsa pevska društva naj pridržijo svojo dosedanje individualiteto, istočasno pa naj se združijo v močno zvezo, ki bo bdela nad njimi, kakor skrbna mati nad svojimi hčrami. Kako naj se to izvede, modalitete in pogoji, o tem se seveda danes nimamo baviti.

Glasbena šola. Tudi manja mesta, kakor Gorica, Celje itd., da ne govorimo o naši beli Ljubljani — morejo se ponasati z glasbenimi zavodi, ki širijo na dostojen način glasbeno naobrazbo med širje sloje in dajajo vsak dan dokaze svojega znanja in svojih moči na čast našega naroda, a tudi v obudovanje od strani Italijanov in Nemcev.

A mi? V tem oziru zaostajamo tako rekoč za vsakim slovenskim mestom, da si imamo vse predpogoje za močan razvoj našega glasbenega življenja. Ni mesta tukaj, da bi povdarjali vpliv glasbe na človeško življenje in veliko važnost, ki polagajo nanjo vsi narodi. To čutijo tudi maršakateri rodoljubi v našem Trstu. In to je nad vse razveseljiv

pojav. Dobre volje je, radi tega počakajmo naj poneha nezuosna vročina meseca avgusta in potem — na delo!

Dr. J. M.

Dogodki na Hrvatskem.

Rakodczay — strašilo.

Budimpeštanski „N. Pol. Volksblatt“ piše, da se je ministerstvo Wekerle-Koštut-Andrassy v hrvatskem sporu sijajno blamiralo. Čim dalje traja ta hrvatski spor, tim bolj izživlja smeh. Novi ban ni ničesar drugo nego strašilo, a ne more dobiti za sekcijske načelnike niti „štreberjev“. Rakodczay ni drugo, nego predmetom šale in smeha.

Naslednik patrijarha Brankovića.

Iz Budimpešte poročajo: Kar se tiče nasledstva pok. patrijarha Brankovića, imata izmed škofov najmanje nade Nikolić in Letić. Borba bo med Zmejanovićem in Bogdanovićem. Prvi je radikalec, a simpatičen je tudi ogrski neodvisni stranki. Zato pa ne bodo zanj glasovali zastopniki iz Hrvatske pod vodstvom dra. Medakovića, ki bodo glasovali za Bogdanovića. Ali tudi on ne dobi dovoljne večine. Proti njemu so radikali, ki pravijo, da je prijatelj Štefana Tisze in miljenik pok. patrijarha. Ako ostane borba izmed teh dveh kandidatov brez vspeha, oziroma ako ne prodre tretji kompromisni kandidat, morda Šević, potem nastane redki slučaj, da uporabi po dveh brezvspešnih volitvah vlada svojo pravico imenovanja, ter potrdi onega izmed kandidatov, ki jej bo najbolj po volji.

Dogodki na Ogrskem.

Novi tiskovni zakon na Ogrskem.

Iz Sopronja javljajo, da je minister za pravosodje poveril državnemu poslancu dru. Cizmadiji, da izdela načrt tiskovnega zakona. Ta načrt bo predložen zakonodajni komisiji, kateri bo služil za podlago daljnih študij.

Skupščina romunskih poslancev.

Iz Budimpešte javljajo: Romunski poslanec dr. Maniu bo prihodnjo nedeljo v Alvincu polagal svojim volilecem znanje o romunskih poslancev. Skupščina v Albincu bo prve vrste skupščin, ki jih sklicujejo romunski poslanci. Razun izvestja o parlamentarnem zasedanju se bo razpravljalo tudi o bodočem postopanju narodnostnih poslancev.

Dogodki na Ruskem.

Žrtve nemirov v Varšavi.

Po izkazih oficijoznega „Varšavskega Dnevnika“ je bilo leta 1906 ubitih v Varšavi 20 vojaških oseb, 7 orožnikov in 56 redarskih uradnikov. Ranjenih je bilo 43 vojaških oseb, 12 orožnikov in 42 redarskih uradnikov. V obeh letih 1905 in 1906 je bilo v vsej Poljski od omenjenih treh stanov ubitih 790 oseb, ranjenih pa 864. Eksplozija je bilo 129.

Ruski poslanik na Dunaju.

Knez Urusov je praznoval v terek petdesetletnico svojega službovanja. O tej priliki mu je car podelil red Aleksandra Nevskega z briljanti.

Nova ruska flota.

Iz Petrograda javljajo, da namerava uprava vojne mornarice zgraditi v tem letu dve oklopnjači novega tipa po načrtih ministerstva vojne mornarice. Oklopnjači bosta imeli po 19.970 ton.

Patrijarhat v Rusiji.

Svet za sklicanje cerkvenega ruskega koncila je sklenil, da se zopet uvede patrijarhat, ki ga je odpravil car Peter I. Največ nade, da bo izvoljen patrijarhom, ima sedanji petrogradski metropolit Antonij.

Drobne politične vesti.

Nov kandidat za djakovsko škofijo? Iz Osjeka javljajo, da baje po-

PODLISTEK.

Starca.

Povest grofa Leva Tolstega.

Jefim je hodil sam isto pot. Čim dalje je prišel, tem bolj ga je skrbelo, kako živé doma brez njega. Veliko vode, je premišljeval, steče v enem letu. Za dom nabiraš vse svoje žive dni, a razdreti hišo, ne traja dolgo. Kako je neki gospodaril sin — kako se je naredila pomlad — kako je prežimila živina — če je hiša, kakor sem naročil, dozidana?

Prišel je tja, kjer sta se prejšnje leto ločila z Jelisejem. Ljudi ni bilo spoznati več. Pred letom v bedi, in zdaj so živeli dobro. Polje je bilo izvrstno obrodilo. Vsi so si opomogli in so pozabili na prejšnje trpljenje. Ko je prišel Jefim v vas, je priskakljalo iz bližnje kočje dekletce v beli srjaci.

„Dedek! Dedek! Ustavi se pri nas.“

Jefim je hotel iti mimo, a dekletce ga ni pustilo naprej, prišlo ga je za suknjo, ga vlekel v kočjo in se smejala.

Tudi kmetica in majhen fantič sta bila prišla na prag in sta migala.

„Ustavi se pri nas, dedek; večerjaj in ostani čez noč.“

Jefim je vstopil. Poprašam po Jeliseju, si je mislil. Saj je bila pač ta kočja, ki je šel vanjo, da bi pil. Kmetica mu je odvzela malho, mu prinesla vode, da se je umil, in ga povabila, naj sede za mizo. Potem je prinesla mleka, sirovih pogač in kaše. Tarasič se je zahvalil in pohvalil ljudi, da gostoljubno sprejemajo romarje.

Ženska je zmajala glavo. „Kako bi mogli drugače,“ je rekla. „Romar nas je učil spoznati življenje. Živeli smo, pozabivši na Boga, in Bog nas je tako kaznoval zato, da smo vsi pričakovali smrti. Lanskega poletja smo prišli tako daleč, da smo vsi ležali — ničesar nismo imeli jesti in bili smo bolni. In bili bi umrli, a Bog

nam je poslal starčka kakor si ti. Sredi dneva je vstopil, da bi pil, in nas je videl, imel usmiljen in ostal. Dal nam je piti in jesti in nas postavil na noge — in zastavljeno zemljo nam je rešil, konja in voz nam je kupil in nam ju pustil.“

V kočjo je stopila starka in prekinila ženskin govor.

„In sami ne vemo,“ je dejala. „Ali je bil človek ali angel božji. Vse je ljubil, vse je pomiloval in je šel in ni povedal svojega imena; tako da ne vemo, za koga naj molimo k Bogu. Kakor da vidim pred seboj: ležim, čakam na smrt — starček vstopi, preprosto močičke s plešo, da bi pil. Kaj se klatijo taki ljudje okoli? sem mislila jaz grešnica. In on pa — kaj je storil za nas! Čim nas je zagledal, takoj je djal malho dol, tukaj na tem-le mestu, je odvezal...“

Dekletce se je umešalo.

„Ne, babica, najprvo je sém-le, na sredi kočje, položil malho, potem jo je djal na klop.“

In prepirale so se in omenile vse njegove besede in dela: kje je spal, kaj je storil, kaj in s kom je govoril.

Na noč je prišel tudi kmet s konjem in pripovedoval o Jeliseju, kako je živel pri njih. „Da ni prišel k nam,“ je rekel, „vsi bi bili umrli v grehih. Ležali smo v obupu in umirali, godrnjali na Boga in na ljudi. On nas je postavil na noge in po njem smo spoznali Boga in zadobili vero v dobre ljudi. Kristus mu poplačaj. Preje smo živeli kakor živina, on nas je naredil ljudem.“

Jefim se je ulegel. Ni mogel zaspati. Jelisej mu ni šel iz misli, kako ga je videl na prvem mestu trikrat v Jeruzalemu.

Torej tukaj, je premišljeval, me je prehitel. Če je sprejel Gospod moje daritve, ne vem — njegovo pa je Gospod sprejel.“

Zjutraj se je poslovil od svojih gostiteljev. Dali so mu sirovih pogač na pot in so šli na svoje delo. Jefim je stopal proti svojemu domu.

* * * (Zvršetek pride.)

stane škofom v Djakovu novosadski župnik dr. Pavel Amon, ki je zagrižen Madjar, a zna dobro hrvatski jezik.

Maloruski socijalisti so izdali manifest, v katerem zahtevajo splošno in enako volilno pravico za deželni zbor ter groze s splošnim štrajkom, ako se tej zahtevi ne ugodijo. Malorusom se pridružijo tudi poljski socijalisti.

Sestanek Tittonia in Aehrenthala. Iz Rima poročajo, da se sredi tega meseca poda italijanski minister za unanost stvari Tittoni na Semering, kjer se sestane z avstro-ogrskim ministrom Aehrenthalom. Iz Semeringa se potem oba ministra podata v Isl k cesarju.

Češki deželni zbor ne bo sklican, marveč ga vlada razpusti, tako poroča „Hlas Naroda“.

Češki katoliški poslanec proti češkimi katoliškimi listom. Iz Prage poročajo: Češki katoliški poslanec Zahradnik je bil sklican v Benešev shod volilcev, na katerem je hudo napadal češko katoliško časopisje radi tega, ker žali nižjo duhovščino; a apostrofiral je cerkvene dostojanstvenike, ki so ga napadli, kakor se doslej še ni slišalo.

Reforma tiskovnega zakona. Z Dunaja poročajo, da namerava vlada sklicati bodoče zasedanje koncem meseca oktobra. V tem zasedanju pride na vrsto tudi reforma tiskovnega zakona.

Filipinski parlament. Filipinski otoki dobijo v kratkem svoj parlament. Volitve se bodo vršile meseca julija prihodnjega leta. Spodnja zbornica bo sestojala iz 81 članov — na 90.000 prebivalcev pride po en poslanec.

Zasedanje moravskega deželne zbor. Kakor poroča „Politik“ iz Brna, bo moravski deželni zbor sklican meseca septembra. Na tem zasedanju se bo razpravljalo le o gospodarskih stvareh in o predlogih za olajšanje bade. Socijalni demokrati pripravljajo nujni predlog za uvedbo splošne in enake volilne pravice za deželni zbor, vendar se istemu pripisuje le pomen demonstracije.

Dnevne vesti.

Pogreb pok. Slavoj Jenka.

Čestitljivo v vsakem pogledu je bilo njegovo življenje, a velečastna je bila tudi zadnja ljubav, ki mu je priredil narod.

Včeraj popoldne se je vršil v Podgradu pogreb veliko prerano umrlega bivšega župana, deželnega poslanca, rodoljuba in nepokornega boritelja Slavoj Jenka. Vsa ta prava začela se je z žalostno in žalostno je na Narodnem domu visela črna zastava, a kandelabri pred Narodnim domom so bili oviti v črno in v njih so gorele svetilke.

Že pred deveto uro so se začeli zbirati žalovalci od vseh strani. Voz za vozom je prihajal, ki so dojavljali goste iz vse Istre in sosedne Notranjske. Ob 9. uri je bila zbrana pred „Narodnim domom“, ki stoji ravno nasproti domovanju pokojnega, velika množica žalovalcev. V posebno velikem številu pa je prihitela inteligencija. Med zbranimi žalovalnimi gosti smo opazili pred vsem vse tri istrske državnozbornske poslance, dr. Laginjo, prof. Spinčiča in prof. Matka Mandiča. Dalje so bili tu deželni poslanci dr. Dinko in dr. Matko Trinajstić, ter Anton Sancin. Občino Kastav sta zastopala župan Kazimir Jelusič in podžupan Franc Duklić, občino Volosko prvi svetovalec Viktor Tomičič in učitelj Raičič, občino pazinsko župan dr. Kurelić, občino Materija župan Gašper Kastelic, občino Buzet svetovalec Sanković, občino Jelšane Prebilit in Stemberger; gasilno društvo v Trnovem je poslalo svojo deputacijo; politično društvo „Edinost“ sta zastopala dr. Josip Mandič in Makso Čotić, a bilo je zastopanih še mnogo drugih občin in korporacij, katerih nismo mogli v naglici zabeležiti. Z ozirom na način, kakor so nekdanje politične oblasti kruto preganjale pokojnika, je napravilo včeraj vseobče ugoden utis, da je došel na pogreb voditelj okrajnega glavarstva v Voloskem baron Schmidt-Zabierow. To je bil hvalvreden čin, ki je vsaj spominu pokojnikovega nekoliko poravnal krivico, ki so jo prejeli avstrijski birokratje delali živemu Jenku edino zato, ker je bil — slovenski mož.

Pred hišo žalosti je zapelo pevsko društvo podgrajsko „Gorska Vila“ žalostinko tako pretresljivo, da se je vsa množica spustila v glasno ihtenje. Kondukt je vodil najiskrenejši prijatelj pokojnikov dekan mons. Rogač ob asistenci petero duhovnikov. Razvrstili se je nepregledni sprevod, kateremu na čelu so nosili devet prekrasnih vencev (deloma travni v narodnih barvah), ki so jih poklonili: Rodbina Jenko — zadnji pozdrav; Sestri in brat — zadnji pozdrav; Svojemu največjemu dobrotniku — Cek; Zadnji pozdrav — rodbina Valentič-Sever; Podgrajska čitalnica — svojemu predsedniku; Vjernomu drugu — dr. Matko Laginja; Fy. Fy. Perenič; Mnogoletnemu prijatelju — Fr. Ka. Souvan; Letzter Gruss — Familie Meichner-Jellowschek. Mnogo drugih korporacij in zasebnikov je določilo mesto vencev darove v dobrodelne svrhe.

Po odpeti žalostinki se je sprevod pomikal do konca vasi, tu pa je — ker se je sprevod vršil v dobre pol ure oddaljeno Hru-

šico — del pogrebcev zasel vozove, drugi pa so peš spremljali pokojnika na njega zadnji pot. Vozov je bilo kakih 40.

Ko smo dospeli v Hrušico in se ozirali okolo, smo videli same solzne obraze. Odkrito in po pravici izjavljamo, da tako resne, iskrene žalosti še nismo videli. Cerkev se je napolnila hipoma do zadnjega kotička, a našel je vendar v njej prostora le mal del žalovalcev. Po dovršenih viljah so se darovali sv. maše pri štirih oltarjih. Pri glavnem oltarju je imel peto mašo mons. Rogač, a peval je predvno jeden solistov „Gorske Vile“. Po maši so peli svečeniki „Libera“, a potem je, razvrščena pred velikim oltarjem zopet „Gorska Vila“ pevala pretresljivo žalostinko, da so solzila vsa očesa.

In žalostni sprevod se je zopet razvrstil, da spremi nepoznanega Slavoj Jenka na njegova zadnja domovanja, k večnemu potitku.

Dekan mons. Rogač je na grobu molil za dušo pokojnikovo, a vseh je rezalo v dušo, ker je tresoč glas tega častivrednega svečenika ovajal, kako se mu duša krči v žalosti vsled izgube najmilejšega prijatelja in najzvestejega sodelavca na delu za blagor trpečega naroda. Po dovršenih molitvah je pristopil k odprtemu grobu star tovariš pokojnikov, državni poslanec Matko Mandič, ki je v daljšem govoru jemal slovo od nepoznanega pokojnika. Najprej je zahvalil žalovalce, ki so prihiteli od blizu in daleč v tolikem številu — posebno pa inteligencija — kakor ga še ni videlo to pokopališče. Tu stojim — je vskliknil govornik — ob svežem grobu ljubega soproga, vzornega očeta in vzglednega rodoljuba, da mu zakličem zadnji „z Bogom“.

Podavši nekoliko črtic iz življenja pokojnikovega in pojasnivši, kako je prišlo, da se je Slavoj Jenko kakor absolviran tehnik nastanil v Podgradu, kakor trgovec, je povdarjal govornik, da je trgovec Jenko zbog svoje solidnosti zaslovel daleč na okoli. Hvalen narod ga je izvolil občinskim zastopnikom in županom, a pozneje mu je podelil najvišjo čast, ki jo narod more podeliti: izvolil ga je svojim poslancem v deželnem zboru istrskem. To se je zgodilo leta 1883, ko so bili uničili naše mandate in Jenko je postal naslednik Šterkov (poznejšega škofa tržaškega). Deželnim poslancem je bil Jenko do leta 1901. Mi vemo — je vskliknil govornik — kaj je bil Jenko.

V dveh zasedanjih je bil tajnikom našega kluba, duša našemu delovanju, eden najboljši marljivih poslancev. Velik pa je bil Jenko po svoji narodni odločnosti. Radi te odločnosti je imel pokojnik mnogo sovražnikov, posebno na cesarskih oblastnih, ki so ga neusmiljeno proganjale. To sovrašstvo proti nam je bil Jenko neizprosen v borbi za pravice teptanega naroda. Sedaj pa je govornik naslovil svoje besede do — pokojnika, in to v tako ganljivih akcentih, da je vsa množica na pokopališču glasno ihtela. Dovolj Slavoj Jenko — je vskliknil govornik — da v imenu vseh, ki smo tukaj zbrani, a tudi v imenu vseh, ki telesno niso tukaj, pač pa so v svojem duhu z nami — dovolj prošnja: Ozri se doli z nebesnih višav, kamor te je poklicala večna pravica na žalujočo vdovo, na žalujoče sestre, na nedolžne otročiče svoje, katerih najmlajši niti ne bodo imeli čestitljivega lica tvojega v spominu — ozri se na nas vseh, ki žalujemo tu po tebi in pridruži se prošnji družih preminulih prvobornih v dobrotnikov naroda — velikega Dobriše, Zamljica itd. — da izmolite od Vsevišnjega jedinstvo in svobodo naroda! V imenu vseh, ki smo tu zbrani ti kličem zadnji pozdrav in — počivaj v miru!

Govornik je završil, ali ljudje so še dalje stali ob odprtem grobu in so izrazom trpke žalosti v licu zrl v ta prerani grob.

Potem so se gostje zbrali v dvorani „Narodnega doma“ v Podgradu. Tu je g. državni poslanec Spinčič izrekal gostom v imenu žalujoče rodbine najiskrenejšo zahvalo. Zahvalil je tudi navzočega voditelja okrajnega glavarstva s posebnim zadoščenjem, ker vidi v njegovi navzočnosti znak, da so tudi oni krogi začeli pravično soditi pravično delo pokojnikovo. Zahvalivši zastopnike novinstva, je vskliknil govornik tresočim glasom: Kar je pisala „Edinost“ v nekrologu, je resnica, in je v največje zadoščenje spominu pokojnika in nam vsem, ki smo bili njegovi sodelavci: Sovražniki Slavoj Jenka žive v sramoti, Slavoj pa je umrl častne smrti!

Pridodati nam je še, da je v Kastvu visela vse tri dni črna zastava na občini in čitalnici, ker je bil pokojnik častni občan in častni člen čitalnice. „Zadružna Zveza“ v Celju pa je brzojavila: „Sprejmite naše globoko sožalje na britki izgubi blagega gospoda Jenkota“.

Slavoj Jenko, počivaj v miru v zemlji slovanski, ki si jo toliko ljubil!

Varujte se legarja! Ker se je v zadnjem času v nekaterih krajih naše domovine pojavil legar, na katerem je obbolelo več oseb in je bilo tudi že nekoliko smrtnih slučajev, zato podajamo v interesu sl. občinstva nastopna zdravniška navodila, da se po njih ravna:

1. Legar je akrajno nalezljiva bolezen. Dobi se jo po okuženih jedilih in po okuženih vodi. 2. V krajih, kjer se je pojavil legar, smatrat je za okuženo vsako vodo, če ni

sigurno čista studenčnica, izvirajoča nad višino bivališča dotičnega kraja. Kjer je vodovod, velja zanj tudi pravilo, da mora prihajati iz zbirališča vode, ki stoji višje, kakor človeška bivališča in kakor vse druge vode dotičnega kraja. 3. S sumljivo vodo se ne sme umivati posode, če pa ni druge na razpolago, mora se voda poprej skuhati, ker s tem izgubi okuženost. 4. V sumljivi vodi se ne sme kopati, ne sme se umivati z njo, če ni poprej prekuhana. 5. Surove jedi, kakor sadje, salata itd., ki so prišle posredno ali neposredno v dotiko s sumljivo vodo ali celo z gnojnico, so smatrati za okužene. 6. Občine in druge poklicane oblasti morajo skrbeti v krajih, kjer nimajo zanesljivo neokužene vode, za izdatno in redno dovažanje pitne vode. 7. Kjer v bližini ni zanesljivo neškodljive vode, mora se vodo za vso domačo porabo prekuhati. 8. Pri obolenih za legarjem so posebno nevarni odpadki, in smatrati je za okužene vse one predmete, ki so prišli posredno ali neposredno z odpadki v dotiko, kakor n. pr. perilo, obleka, posode, postelje, stranišča. 9. Osebe, ki pridejo ali z bolnikom ali pa s takimi okuženimi predmeti bolnikov v dotiko, naj vedno takoj in natančno osnažijo roke v razkuževalnih tekočinah (lisol i. dr.). 10. Vsak slučaj sumljive bolezni javiti je takoj oblasti in bolnika takoj izolirati. 11. Paziti je treba tu posebno na one slučaje lahke obolenosti, ko bolniki ne ležejo in za silo še lahko opravljajo svoje posle. Tudi po takih bolnikih se legar istotako širi. 12. Da se izve, kje da je bolnik nalezel legar, treba je poizvedeti, kje da se je mudil dotičnik približno pred dvema tednoma, ker se legar javi še le po tolikem času po trenutku okuženja.

Himen. Poročil se je dne 3. t. m. v Kočevju g. dr. Ferdinand Černe, odvetnik v Kopru z gospico Melanijo Jonke. — Čestitamo!

Popravek. Po neljubi pomoti smo včeraj v notici o poroki g. dr. Ant. Trešić-Pavišića napisali ime soproge za Benedetič namesto Bernetič.

Tukajšnji francoski generalni konzul Pavel Veillet du Fréebe je imenovan častnikom častne legije.

Ustanovni občni zbor „Narodne delavske organizacije“ se bo vršil glasom sinočnjega sklepa volilnega odbora v nedeljo dne 18. t. m. ob 8. in pol uri jutraj v veliki dvorani narodnega doma. Podpisani poziva radi tega vse one, katerim so bili izročeni bloki za nabiranje členov, da vrnejo bloke najkasneje tekem prihodnjega ponedeljka dne 12. t. m., da se bo zamoglo zložiti imenik pristopivših udov. — Pripravljalni odbor.

Delavci! Slovani! Osnovali smo tu namen, da združimo vse narodno misleče sloje v svoje okrilje. Nas je v Trstu in okolici tisoče in tisoče, ki smo vsi enega mišljenja in enega — narodnega prepričanja. Da nas je, smo dokazali o raznih prilikah in posebno se o priliki zadnjih državnozbornskih volitev. Ker smo pa bili raztrešeni na vse vetrove, nam ni bilo mogoče ob danih prilikah nastopati, kakor zahtevajo to naše stanovske in narodne koristi. Narodni delavec, obrtnik, trgovec ni bil do sedaj združen, organiziran, zato so nas nasprotniki narodnosti naše in nasprotniki slovanskega delavca lahko bagatelizirali. Sedaj imamo svojo organizacijo, ki bo skrbela za koristi vseh naših slojev in bo ob enem varovala naše narodne koristi, dolžni smo torej, da se je oklenemo vsi brez izjeme stanu in poklica!

Ko bo naša organizacija štela med svoje člene vse, kar je slovanskega v Trstu in okolici, bo to taka trdnjava, da ji ga ne bo para v Trstu! Sleherni slovanski delavec, kakor tudi vsi drugi naši narodni sloji, ki čutijo iskrico ljubezni do svojega zatiranega naroda, naj se nemudoma vpišejo v to naše ognjišče, da nam bo mogoče tem krepkeje nastopati proti našim skupnim sovragom! Narodni delavec.

Dne 25. avgusta imeli bomo tržaški Slovani velik naroden praznik. Pevsko društvo „Ilirija“ razvije svojo novo zastavo na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu v Trstu. Sodeč po predpripravi, pripravljajo se pevsko društvo „Ilirija“ na vse možne načine, da slavnostno razvije zastave izpade čim veličastnejše. Na slavnosti sodelujejo vsa tržaška in okoličanska društva, celo naši bratje iz slovanske metropole, iz bele Ljubljane nas počaste dne 25. avgusta slavno pevsko društvo „Slavec“ pride korporativno s svojo zastavo, a upamo, da tudi goriški bratje ne zamude dolžnosti, ko kličo glas bratje v hudem boju za narodni obstanek, mu priskočiti v pomoč in vspodbujajo v nadaljni borbi s krvnim sovragom našim, saj nas veže vse ena misel, ena ideja, z združenimi močmi pomagati milemu narodu do boljše bodočnosti. — Zatorej slavna društva, dragi bratje! Pohitite dne 25. avgusta na slavje „Ilirije“, ko bomo pod okriljem naših praporov korakali po tržaških ulicah, po onih ulicah, po katerih pred 20 leti Slovenec na glas skoraj spregovoriti ni smel, ter pokažemo z dostojanstvenim nastopom, da smo vredni spoštovanja. Na svidenje dne 25. avgusta.

Občni zbor akad. fer. društva „Balkan“. Pišejo nam: V soboto zvečer se je vršil občni zbor akad. fer. društva „Balkan“ v Trstu. Vdeležitev od strani društvenikov je bila dovoljna, nedruštvenikov ni bilo nobenega. Društvo se je tekom leta lepo razvijalo. Društveni sestanki in predavanja v

društvu so imela lepe vspehe. Veliko je zadrževala razvijanje društva okolnost, da ni imelo svojih lastnih prostorov. To je bil tudi vzrok, da ni mogel pričeti delovati odsek za poučevanje slovanskega jezika članov, ki ne znajo slovenski. A naša požrtvovalnost je premogla tudi to težkočo in v najkrajšem času že prične ta odsek delovati. Svoj glavni namen: da nas, slovanske akademike v Trstu dovede do spoznavanja in združitve, je seveda društvo doseglo popolnoma. Društvo je bilo sicer krščeno na slovansko, toda brez potrebe, kajti Hrvati, ki so se upisali, so se žalibog od društva popolnoma abstinentirali.

Društvo je tekom leta priredilo dve javni predavanji in eno ljudsko veselico na Opčinah v korist javne ljudske knjižnice istotam. Ker je pa bil dobiček iste precej pičil in so se tudi našim ponovnim pozivom na pomaganju pri ustanavljanju knjižnice z darovi odzvali le nekateri rodoljubi, se doslej ni mogla še ustanoviti nobena knjižnica. Vendar upamo, da uresničimo svoje želje vsaj glede openske knjižnice in sicer v najkrajšem času. Obračamo pa se tem potom novič do zavednih tržaških in izven-tržaških Slovanov za pomoč. Naša volja je dobra, a sami razven dela ne moremo žrtvovati mnogo. Prav sedaj se od raznih strani mnogo piše o potrebi in koristi ljudskih knjižnic; in tudi pri enketi glede ustanovitve take knjižnice za Trst je bilo mnogo naše inteligence, ki se je jako navduševala za te koristne institucije. Sedaj pa, ko se objavljajo razne podpore za te ustanovljajoče se knjižnice, se vidi razna imena malo imovitih in malo poznanih rodoljubov; naše inteligence pa iščemo zastoj med tistimi rodoljubi. Kdor ima za stvar lepih besed, imej ob enem žep odprt. Brez žrtev ni vspeha!

Koncem zborovanja, se je izvolil nov odbor. Stari predsednik je radi zdravstvenega nerazpoloženja odstopil. Novi odbor se je konstituiral, kakor sledi: Predsednik: gosp. Sosič Andrej; podpredsednik g. Ferluga Karol, blagajnikom g. Skapin Gvidon, tajnikom g. Jerič Makso, namestnik g. Borštnik Vladimir. Preglednika: g. Ivan Marija Čok in g. Vekoslav Guzinčič, vsi pravnikni.

Novi odbor se priporoča slavnemu občinstvu za izdatnejo podporo pri ustan. ljudskih knjižnic. Naznanjamo, da vodimo ves račun in vse sploh, kar se tiče ljudskih knjižnic popolnoma posebej in gre tedaj vsak dar izključno v ta namen. Darovi se sprejemajo pod: I. M. Čok, Slavjanska čitalnica, Narodni dom.

Žoparski napad na poštni voz v macthu

21-letni poštni kočijaž Fran Matuchino, doma iz Pičana v Istri, je šel sinoči ob 11. uri z enovprežnim vozom na poštni urad na kolodvoru južne železnice po pošto, ki jo je imel potem prepeljati na Lloydov parnik „Wurmbrand“, ki je o polnoči odšel v Benetke.

Kakor znano se poštni urad na kolodvoru južne železnice nahaja v ulici Flavio Gioia, to je mej kolodvorskim poslopjem in mej skladiščem Syllus. Poštni urad je tik skladišča za brzovozno blago.

Ko je bil kočijaž prišel kakih 30 korakov po ulici Flavio Gioia, sta hipoma skočila iz teme dva človeka. Eden teh dveh je skočil pred konja in ga vstavil, a drugi je skočil na voz h kočijažu, mu nastavil revolver pred obraz in mu v italijanskem jeziku rekel: „Če se zganeš ali če zakričiš, ti izstrelim v glavo vseh šest krogelj iz tega revolverja!“

Na to je ta ostal pri kočijažu in mu držal vedno revolver pred obrazom, a oni, ki je bil vstavil konja, je snel svetilko z voza in šel odpirat voz. Ko je pa odprl voz in si vanj posvetil, je videl, da je voz prazen. Iz jeze, da ni ničesar dobil v vozu, je zaklel in vrغل svetilko na tla, na kar sta oba pobegnila. A oni, ki je strasil kočijaža, je še tega prej ranil z nožem v roko. Eden njiju je pobegnil proti morju, a drugi proti miramarski cesti.

Prestrašeni kočijaž je šel za tem na poštni urad, kjer je povedal, kaj da se mu je pripetilo. Obveščena je bila takoj policija, ki je zaslislala kočijaža. Ta je — kolikor je mogel — opisal zunanost onega človeka, ki mu je držal revolver pred obrazom.

Kočijaž je šel tudi na zdravniško postajo, da mu je zdravnik obvezal ranjeno roko.

Namen tega napada je bil oropati pošto, kajti napadalec sta gotovo mislila, da kočijaž pelje na urad pošto za poštni vlak, ki odide ob 11. uri 20 minut na Dunaj. A zmotila sta se in naletela na prazen voz, ki je še le šel po pošto za parnik „Wurmbrand“.

Policija je bila seveda takoj vsa po koncu.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Hči je z revolverjem streljala na očeta. Že včeraj smo pod tem naslovom poročali o tem dogodku, dogodivšem se pred sinočnjim v ulici sv. Cilina na Vrdeli. V hiši, kjer je gostilna „Alla Capuzzera“ sta stanovala 44-letni Lovrencij Marzotti in njegova 20letna hči Marija. Marzotti pa ni, kakor smo včeraj poročali, lastnik one gostilne, marveč je v službi kakor vodja v kavarni „Alla Stazione“; doma je pa iz Florencije v Italiji. Njegova hči je imela ljubčka v osebi mesarja Alojzija Taverna. Dne 3. t. m. je Taverna prišel k Lovrenciju in ga poprosil

za roko njegove hčeri Marije. A Lovrencij je to prošnjo kratko malo odbil. Predvčeršnjim popoldne je bil šel Marzotti na lov. Vrnil se je domov kmalu po 10. uri. Meji njim in hčerjo je kmalu navstal prepričanje radi Alojzija Taverne in v tem prepričanju je oče hčer oklofutal, a zatem je vzel v roke puško. Vse to se je vršilo v obednici. Hči, videča da ji preti nevarnost, ker je bil oče precej vinjen, je vzela revolver in z istim — v svrhu, da ga prestraši — vstrelila 4 krat in zadela očeta enkrat, in sicer v levi komolec.

Kakor smo že včeraj poročali, je bil Marzotti takoj prenešen v mestno bolnišnico, kjer so zdravniki konstatovali, da je ranjen na levem komolcu in pa na desni roki pod komolcem. Na vprašanje, kdo da ga je ranil, je Marzotti izjavil, da se je na desni roki porezal, ko je po nesreči strl neko šipo, a v levo roko da se je vstrelil se samomorilnim namenom. — Policija je bila pa takoj izvedela od drugih ljudi, da je na Marzottija streljala njegova hči. Redarji so torej šli na dom iskat Marijo, a je niso našli. Vrnili so se pa včeraj v jutro malo pred 7. uro, in tedaj je bila Marija doma. Bila je takoj aretovana in odvedena na policijo, kjer je sama priznala, da je ona streljala na očeta in obenem povedala, zakaj da je to storila. Glede ran na desni roki, je tudi ona potrdila, da se je oče porezal na neki šipi, ki jo je strl.

Mislil je, da je v Italiji. 37-letni Peter Monopoli, ki je doma iz Lece v Italiji, ima neko ljudsko kuhinjo v hiši št. 7 v ulici del Pozzo di Crossada, a stanuje v ulici del Altana. Predvčeršnjim, proti večeru, se je pa Monopoli nekaj sprl z 20-letno dularico Alojzijo de Grassi, ki stanuje v isti hiši, kjer ima on ljudsko kuhinjo. Monopoli se je pa v prepričanju tako razgledal, da je začel mahati s pestjo proti Alojziji, ki mu je pa všla, ne da bi jo bil zadel. Na to je pa Monopoli pograbil dolg nabrušen nož in z istim v roki letel za Alojzijo. Na svojo srečo je Alojzija naletela na redarja in se zatekla pod njegovo zaščito. Povedala mu je dogodek, na kar je redar vročerknega Italijana aretoval in ga odvedel na policijo, kjer so ga pridržali v zaporu.

V dobri družbi se je nahajal predsin. 40-letni mornar Fran Trani, bivajoči v Piranu. Bil je namreč s 33-letnim Alojzijem V., ki stanuje v ulici di Riborgo, in pa z dvema drugima, ki ju ne pozna. Vozili so se po mestu v javni kočiji št. 231. A ko so stopili iz kočije, je Trani zapazil, da mu je bila meji vožnja ukradena zlata verižica, vredna 150 kron.

Okradel je svojo ljubico. 35-letni pek Anton H. je bil predsinovnjim ob 8. uri in pol aretovan na zahtevo njegove ljubice, 34-letne služkinje Marije Puntar, stanujoče v ulici del Pesce št. 4, ki trdi, da jej je ukradl za 4 krome perila.

Smešnica. Bankir (prijatelj): „Oh, prijatelj, moja žena je všla!“ — Prijatelj: „Za Boga! Pa s kom?“ — Bankir: „To je ravno najhujše: z mojo blagajno!“

Kalendar in vreme. — Danes: Roman, muč.; Našemi; Libišna. — Jutri: Lovrencij, mučenec; Ozir; Jurica. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 31° Celzija. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

„Trgovsko izobraževalno društvo“ ima danes v petek važno sejo, h kateri se vabijo tudi člani veselice in plesnega odseka. Začetek ob 9. uri.

Telovadna društva „Sokol“ iz Trsta, Gorice in Solkana prirede v nedeljo dne 18. avgusta 1907 skupni izlet v Repentabor na Krasu. Popoldne ob 4. uri se bo vršila v krasni senčnati areni (tik gostilne g. Ozbiča) velika vrtna veselica z javno telovadbo, petjem in plesom. Vsopred: 1. Ob 1. in pol uri popoldne vsprejem „Sokolov“ in drugih gostov iz Gorice, Solkana in iz Trsta; 2. Javna telovadba ob 5. uri: a) vaje na orodju, izvajajo tržaški, gorški in solkanski telovadci, b) uzorna telovadba na drogu in bradlji, izvajajo prva vrsta tržaškega, gorškega in solkanskega „Sokola“, c) skupne proste vaje s palicami; 3. Petje, godba, šaljiva pošta in umetni ognji. — Pri veselici bodo sodelovala tudi razna pevka društva in godba svetoviranska. Vstopnina na veselico za osebo 50 vinarjev. K plesu za vsaki plesni komad 20 vinarjev. — Odhod iz Trsta z državnega kolodvorja ob 12:50 pop. in ob 1:25 pop.; povratek v Trst ob 10:33 zvečer.

Za knjižnico „Čitalnice“ pri sv. Jakubu darovalo je sl. konsumno društvo „Jadranski“ 10 kron. Zahvaljujoč se na tem rodoljubnem daru obrača se odbor „Čitalnice“ opetovano do sl. društev in denarnih zavodov in tudi do posamičnih rodoljubov proseč denarnih ali književnih darov za knjižnico. Rodoljubi, na delo za izobrazbo nešega ukažljivega ljudstva. Vsak najmanjši dar bo hvaležno vsprejet in objavljen v „Edinosti“.

Bratje Sokoli!

Podpisani odbor časti se vabiti Vas na XXV. redni občni zbor (v drugem sklicanju), ki se bo vršil danes dne 9. avgusta t. l. ob 9. uri zvečer v društveni telovadnici. — Bratje Sokoli, ker bo ta občni zbor zanimiv za vsakega člana za društvo pa daleko-sežnega pomena, prosi odbor, da se vsi člani gotovo udeležijo.

Odbor „Tržaškega Sokola“.

Darovi.

V zadoščenje glede razžaljenja časti gosp. Antona Starc s Kontovelja, daruje g.

Miha Cijak s Kontovelja moški družbi sv. Cir. in Metodija na Greti 4 krome.

Vesti iz Goriške.

Ročinj, 7. avgusta. Danes je bil tukaj konstituiran novi občinski odbor. Županom je bil izvoljen posestnik Andrej Tomažič, po domače Adam in sicer s sedem gasovi, štirje odborniki so se glasovanja vzdružili.

Iz Kanala 8/8. Malone vsako leto zahteva Soča tudi na Kanalskem svojo žrtev, letos je pa kar na en dan dve dobila in sicer desetletnega dečka in nekega vojaka tuk. 7. lovškega bataljona. Oba sta se kopala v Soči. Govori se, da ju je zadela kap v vodi.

Vesti iz Istre.

Novi župnik in dekan v Kastvu. Iz Voloskega javljajo, da je župnikom in dekanom v Kastvu imenovan gosp. Fran Ryšlavi, dosedanji župnik na Repentabru. Novi župnik in dekan je rodod Ceh.

Vesti iz Stajerske.

70 letnica Mihaela Vošnjaka očeta slovenskega posojilništva, še zdaj vrlo delujočega predsednika „Zadrzne Zveze“ v Celju se bo obhajala to jesen. Vse posojilnice in zadrge, ki so združene v celjski „Zadr. Zvezi“ bodo ta praznik slavnostno obhajale.

V gnojnicu je padel v Statenbregu pri Slov. Bistrici dveletni otrok posestnika Kužnerja ter utonil. Roditelji se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

Vesti iz Koroške.

V Celovcu štrajkajo pekovski pomočniki, ki zahtevajo zboljšanje plače in druge ugodnosti. Pekovski mojstri nočejo ugoditi zahtevam pomočnikov.

Glinje. — Tu se je vendar po dolgem sestavilo občinsko predstojništvo, sestojče iz samih narodnjakov. Huda borba se bje na vsaki volitvi za to občino, ker imajo nemčurski velikaši iz bližnjih Borovelj tu svoja posestva in napenjajo vsakokrat vse sile, da bi ugrabili Slovincem to posest. Prvi razred jim je gotov, drugi je odločno slovenski; najhujši boj pa se bje za tretji razred, kjer volijo manjši posestniki in puškarji, ki so pogosto gospodarsko odvisni od boroveljskih velikašev. To je že razvidno iz števila volilcev tega razreda, katerih sta obe stranke postavili zadnjič 133 na noge; izmed teh Slovinci 69. Nemškutarji so vložili proti volitvam protest, kateremu pa slavna koroška vlada, čeprav bi rada, ni mogla ugoditi. In tako so si Slovinci postavili za župana posestnika Kidmana, ki bo odločno varoval slovenski značaj te občine. V prihodnje pa je upati, da bo tudi iz Borovelj prihajala druga za Slovence ugodnejša sapa. Strel.

Vesti iz Kranjske.

Gosp. dr. V. Gregorič, zdravnik v Senožečah, odpotuje za mesec dni in radi tega ne bo ta čas ordiniral.

Poročil se je dne 5. t. m. v Ilirski Bistrici tajnik g. Peter Lešnik z gospo Pavlino Lešnik vdovo Bachman.

Ministerski predsednik baron Beck je došel v Bohinj z avtomobilom in se nastanil v hotelu „St. Johann“.

Razne vesti.

Reservista prišla na vojaške vaje s kanami in otroci. V pragi sta pred par dnevi prišla dva rezervista na vojaške vaje z ženama in otroci; prvi s petimi, drugi s šestimi otroci. Žene in otroke rezervistov so izročili policiji, ki jih je odposlala v njuno domačijo.

Pokojnega sarajevskega metropolitana Mandića pokopljejo na njegovem željo v njegovem rojstnem kraju v Gornjem Gračacu v Liki.

Vročina. V tork je bil na Dunaju najbolj vroč dan v tem letu. V notranjem mestu je kazal toplomer v senci 35 stopinj Celzija in še več. Velika vročina je tudi v Zagrebu in Budimpešti.

Grški zdravnik ubit na ulici. Iz Soluna poročajo, da je bil tamkaj na ulici ubit grški zdravnik Kereturas, ki je opravljal svojo službo tudi med avstrijsko kolonijo. Zdravnika je ubil baje neki Bolgar, ki je pa utekel.

Mednarodni kongres za higijeno in demografijo. Dne 23. do 29. t. m. se bo v Berlinu vršil kongres za higijeno in demografijo.

Knez — dominikanec. V dominikanskem samostanu holandskega mesta Vonlova so te dni preoblekli kneza Karola Löwensteina v dominikanca.

Zanimive številke. Produkcija zlata v naši monarhiji iznaša 571.000 kilogramov na leto, srebra pa 600.000 kg. Francoska poseduje tretjino zlata vse zemlje. Razun tega je kupila za 31 milijard inozemskih papirjev, ki se morajo Francoski izplačevati v zlatu. Ko bi hotela Francoska staviti vse svoje papirje v zlatu, v tem slučaju bi jej inozemske države morale izplačati za te papirje 17 milijard v zlatu, to je, vse zlato, kar ga posedujejo.

Tifus na Ogrskem. „A Nap“ javlja, da se je v vojaškem šotorišču v Biles-Csabi pojavil tifus. Prvi slučaj tifusa pojavil se je pred 14 dnevi. Tedaj je obol el neki vojak, a

(Dalje na 4. strani)

Tovarna pobištva
v TRSTU
ulica della Tera
št. 46

Aleksand. Levi Mirza

ZALOGA
Plazza - -
Rosario št. 1

KATALOGI, NAČRTI IN
PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebo vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARIC** ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Največja prihranitev časa.
za izpit vojaškega dobrovoljstva
Tečaj za sprejem v zadnji razred kake srednje šole.
(Naučni jezik: italijanski in nemški)
Paralelni tečaji — italijansko in nemško — za zrelostni izpit na srednjih šolah. Avtorizovani od visokega c. kr. namestništva, pod ravnanstvom prof. RICHARDA MICKS. — Dvanajst usposobljenih in v službi stojećih profesorjev.
TRST, ulica delle Poste 10 **TRST, ulica delle Poste 10**

Čokolada Kakao
Edina zaloga trdke **Kugler-Henrik Gerbeand**
FRANCESCA VODUSEK — Trst, ulica San Spiridione 6.

Pohišstvo **solidno in elegantno**
po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malcanton 7

Pohišstvo in tapetarije v bogati izbi, neprekosljive glede solidnosti in elegancije — se vdobi pri —
(naslednik G. Dalla Torre) **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquedotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najuspešnejše sredstvo proti** **DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.**
revmatizmu in protinu
TEKOČINA GODINA prirojena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pot od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Godina, lekarna „St. Iper“, Farneto 4.
Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odpošilja manjše od 4 steklenice proti pošt. povratu ali proti anticipatni pošiljki zneska 7 K franko poštom in uram.

Avtorizovano podjetje **za čiščenje in svitljenje parketov**
MARCO BENIZZI, Trst, ulica Roiano 2 Telefon 1968
Cene jako zmerne. Ceniki in vzorci sob na željo brezplačno. Delo zajamčeno, največa točnost.

HOTEL BALKAN78 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopeli
Cene zmerna. Počuj & Xigi**HOTEL BALKAN**

garnizijski zdravnik je izjavil, da se mož dela bolnega in ni dovolil, da odide v bolnišnico. Ko je nekoliko ur potem siromak pal v nezavest, konstatirali so tifus. Doslej je bilo deset slučajev bolezn eden je zvršil s smrtjo.

Velik železniški projekt v Afriki. Še ni končana velika transafriška železnica iz Kapa do Kaire, in se že govori o veliki novi progi na zapadnem delu Afrike. Ta železnica bi po načrtu šla ob zapadni obali Afrike in sicer iz Tangerja ali iz Ceute skozi Maroko dalje do Kapverda ali do St. Louisa na Senegal. Ta projekt je predložil španski minister Almodovar že na algerijski konferenci in je bil v Španiji simpatično vsprejet. Tudi francoska se za ta projekt zelo zanima, ker bi njene kolonije Alžir in Senegambija bile po direktni zvezi spojene po kopnem in to ravno skozi Maroko. Ta nova železnica bi mnogo skrajšala pot med Evropo in Južno Ameriko. Iz Kapverda do Pernambuka je le pet dni vožnje, a do Buenos Ayresa samo 8 dni. Daljava iz Ceute do Kapverda znaša pa 3000 kilometrov, a železnica bi jo prevozila v dveh dneh, kar bi bilo skupno 7 do 10 dni, dočim se danes rabi 20 in tudi več dni, da se pride v južno Ameriko. Ta projekt je seveda še v povelju, ali že se zanj zanima angleški kapital.

Mož 50 let je povprečno 6000 dni prespal, prav toliko delal in pri tem 2000 dni jedel. 800 dni je prehodil in 500 je bil bolan oziroma se ni dobro počutil.

Južna Amerika je dvakrat večja nego Združene države, a ima le polovico toliko prebivalcev kakor iste.

Slovensko dobrotvorno društvo v Bolgarski. V Bolgariji obstoji društvo „Car Osvoboditelj Aleksander II.“, pod pokroviteljstvom samega kneza Ferdinanda. To društvo ima nalog zbirati vse spomine na minolo — rusko-turško vojno ter postavljati spomenike in čuvati zgodovinske spomenike. Društvo je že postavilo spomenike, vrte, vojno-zgodovinske muzeje iz vojne za osvobodjenje v Sofiji, (spomenik carju Aleksandru II.) v Plevni, Poradinu, Beli in drugih mestih. V muzeju v Poradinu so zbrani in izloženi predmeti iz poslednje vojne, ki imajo vojno-zgodovinsko vrednost. Vse te predmete sta večinoma darovalo romunsko in rusko vojno ministerstvo.

Riba v kravi. V Ošelinu na Štajerskem je mesar zaklal bolno kravo in našel v mehuru 35 cm dolgo ribo. Bila je vsa krvava, plavuti ni imela, rep pa je bil dobro razvit. Najbrž je krava požrla ribo, ko je bila ta še majhna, zrastle je v nji, iskala je vode ter tako prišla v mehur.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 8. avgusta:

Stanslinski A. častnik, Tenner I. častnik, pl. Hanisch, častnik, dr. Radey F. častnik, pl. Giesl, general, vsi iz DUN. NOVOMESTA; Jovičić H. posestnik, KNIN; Vernik T. zasebnik, Bokar I. iz LJUBLJANE; Matas M., uradnik, SPLIT; Saika B. inšpektor, Groh L. oficijal, Šimek I., uradnik, Honek V. svečenik, Glückselig M., inženir, vsi iz PRAGE; Raše B., jurist, DUBROVNIK; Casagrande Aug., potovalec, LINC; Fischer L., direkt. OLOMOUC; Pecina W. trgovec, TURNOVO; Pantovic P. posestnik, Eokanyo L. zasebnik in Kaiser J. vsi in BUDIMPEŠTE; Bonacco G. trgovec, SPLIT; Schulmeister F. uradnik, Mica, uradnik in Bratus A. uradnik, vsi iz DUNAJA; Künstenhagen O. trgovec, ELFERPEFD; dr. Menzel S., BOENBACH.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

V Bazovici na glavni cesti se odda ali proda za malo ceno hiša z dvoriščem, primerna za gostilno. Ponudbe pod „PRIJKA“ na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Odda se v najem štiri sobe in kuhinjo. Gaspertič, sv. Ivan št. 336.

Ni je boljše namizno pijače

katera bi bila v poletnem času bolj hladilna za otroke in odraslene, nego je

jabolčno vino.

Ima malo alkohola in je najpripravnejša namizna pijača za bolehe osebe (želodec - nervoznost - revmatizmi itd.) — Priporočeno od vseh zdravnikov.

Buteljka 1 liter 56 stotink (buteljko treba vrniti)

Glavna zaloga v Trstu

Ulica SS. Martiri št. 11.

Pošilja franko na dom, ako se naroči po dopisnici

Za vsakovrstne naročbe mineralnih vod, obrnite se na centralno zalogo vseh naravnih mineralnih vod

Angelo Devetak — Trst
ulica Acquedotto 22. — Tel. 1448

Družina v Gorici sprejme učence na stanovanje in hrano, z dobro postrežbo in pod dobrim varstvom. — Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Prodajo se stavbe ki nosijo 10%, dobička. Razpolaga denarja na I. in II. vknjižbe od 4%, do 6%, obresti. Menjava nepremičnin z zemljišči in dvorci. Trst. Koroš. št. 34.

KJIGOVEZNICA
Tovarna trgovskih registroy
Gustavo Tassini & Figlio
Trst, Via Porporella št. 5 — ogel Via della Sanità.

Rodolphe Maas, Trst — ulica Farneto 38
Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd.

posebno za šage na paro in mline.
Nitni bombaž za čiščenje strojev.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse proge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo, v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“.**
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

MERKUR**J. ULČAKAR & Co. - Trst**

Telef. 1874 — Via Nicolò Macchiavelli št. 19 — Telef. 1874

Komisije. - Zastopstva. - Informacije.

Zaloga raznovrstnega kolonijalnega in družnega blaga.
ZAHTEVAJTE CENIK.

Učilišče in vzgojevališče za deklice.

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 500 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopališče. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. — Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli, citre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

ŠOLSKÉ SESTRE — Trst, ulica Pasquale Besenghi 6

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN**MIZARSKE ZADRUGE****v GORICI-SOLKAN****TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)****PODRUŽNICE: SPLJET, REKA****PALACAMARENZI****TELEFON N 1631****Tržaška posojilnica in hranilnica**

Piazza della Caserma št. 2 v lastni palači

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 952

ima na razpolago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem in sicer:

za celo leto kron 30
pol leta „ 20
četrt „ 12
za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke.

Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Braino in pevsko društvo „Dneva
Žar“ v Kazljah priredi v nedeljo dne 11. avgusta t. l.

zabavo s plesom

na dvorišču gosp. Jurija Dolgan. — Svirala bo godba iz sv. Križa pri Trstu. Vsaki plesni komad stane 20 vinarjev. Na obilno udeležbo uljudno vabi

NB. Točil bo gospod Jožef Grmek v svoji osmici izvrsten kraški teran.

Odlikovana fovarna glasovirjev**E. Warbinek**

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12
(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk Steinwey in
Jons v New-Yorku, Schweighofer itd

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji

Izposojeuje. — Menjuje. — Daje na obroke.
Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

SLIKAR - DEKORATER

Giuseppe de Franceschi

Trst, ulica Boschetto št. 6

izvršuje vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu

Tapeciranje s papirjem.

DELO DOVRŠENO. CENE ZMERNE.

Vinarsko in gospodarsko društvo

v Komnu

ima v svoji zalogi

izvrsten, pristen**kraški teran**

Cene primerne ter hitra postrežba. V svoji gostilni »Pri Švari« toči izborna črna in bela vina. Vsa pojasnila daje z udanostnim priporočilom

Načelnstvo.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogel ul. Torrente.)

Pomlad! Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene

obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se zvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.
PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nove št. 5. (vogel ul. Torre bianca)

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto št. 12

vogel ulice Gelsi

Skladišče pohištva in tapetarij

lastnega izdelka.

SPECIJALITETA: Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obehal in divanov vsake vrste in velikosti.

Preskrbi se popolno opravo za prenočišča po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dne 15. avgusta t. l.

ob 4. uri popoldne se bo oddala

na javni dražbi

na licu mesta

naprava strešnih zlebov za občinski vodnjak v Tomaju.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Te dni se odpre zopet**GOSTILNA**

(ROMEO FABBRI)

v ulici Rossetti št. 3

kjer se bo točilo izvrstna vina iz istrskih in dalmatinskih kleti in vedno sveže puntigamsko pivo. Domača kuhinja. Sprejmejo se tudi naročbe. Lokal je opremljen z največjo udobnostjo.

Za obilen obisk se toplo priporoča udani

NAJEMNIK.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX